

INFORMAČNÝ SPRAVODAJ

Svetového združenia bývalých
československých politických väzňov
Sekcie násilne odvečených a Sekcie FCL

Číslo **1**
ročník 2009

NEPREDAJNÉ

Poštová adresa: Nám. sv. Egídia 102/14, 058 01 Poprad, e-mail: szcpv@szcpv.org, <http://www.szcpv.org>.

Tel: +421 903051 761, +421 903 142 771, +421 52 7722626, Skype szcpv1.

Hlavná kancelária: Nám. sv. Egídia 101/8, 058 01 Poprad, každý piatok 9.30 - 11.30 h. Kancelária pre Sekciu násilne odvečených v Košiciach (kancelária ZPKO), Hlavná č. 68, IV. posch. č. 4.16, každý štvrtok od 8.30 - 10.30 h.

Vážení členovia Svetového združenia bývalých čl. politických väzňov, dostáva sa k Vám prvé číslo nášho spravodaja, ktorým by sme chceli umožniť našim členom, ktorí nemajú možnosť navštíviť našu internetovú stránku www.szcpv.org, poskytnúť informácie o dianí v našej organizácii. V úvode informujeme o nadviazaní spolupráce s našou partnerskou organizáciou - Zväzom protikomunistického odboja (ZPKO) a možnosti uverejňovania našich príspevkov v časopise Svedectvo.

Prosíme preto, aby záujemcovia zasielali svoje príspevky na adresu ZPKO a zároveň uvádzali, meno, r. č. a taktiež aj uviedli, či si uplatňujú nárok na honorár. Objednávky na predplatné Svedectva je možné zasielať taktiež na adresu ZPKO:

SVEDECTVO

Vydávajú politickí väzni
Zväzu protikomunistického odboja
Obchodná 52, 811 06 Bratislava

*Kto stratil majetok, nestratil veľa
Kto stratil slobodu, stratil mnoho
Kto stratil vieru, stratil všetko*

Šéfredaktor: Mgr. Peter Krug.

Redakčná rada: P. Bielik, B. Jablonický, E. Laucká, V. Magdolén, I. Mrva, P. Mulík, A. Malacký.

Adresa redakcie: 811 06 Bratislava, Obchodná 52

Telefón: 02/5263 8156

Fax: 02/5296 4610

Cena 1 výtlačku: 0,60 €

Celoročné predplatné: 7 €

Predplatné pre zahraničných abonentov: 45 USD, vrátane poštovného

Číslo účtu v Ludovej banke:

4000128109/3100

Registračné č.: 508/91

Tlač: ART&PRESS s. r. o.

Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

Elektronická adresa pre zasielanie príspevkov: grosling@stonline.sk

• Dňa 18. októbra 2008 sa uskutočnila v Poprade vo veľkej zasadačke Mestského úradu členská schôdza Svetového združenia bývalých československých politických väzňov - SZČPV. Ako hostia sa na nej zúčastnili: za Zväz protikomunistického odboja Peter Bielik z Bratislavy, za PTP Ondrej Bartko, predseda regionálnej organizácie Poprad, Kežmarok, Stará Ľubovňa. Delegáti zvolili nové predsedníctvo a znížili počet predsedníctva na 13 členov a jedného náhradníka. Jednohlasne schválili Text vyhlásenia o potrebe zlúčenia organizácii ZPKO, KPVS, PTP a SZČPV do spoločnej platformy „Politickí väzni komunizmu“. Za predsedníčku SZČPV bola zvolená Elena Bačková, Čestným predsedom SZČPV - Sekcie násilne odvečených sa stal Ján Košút, predsedníčkou Sekcie násilne odvečených sa stala Klára Fuhrmanová a podpredsedom SZČPV Emil Švec.

Text vyhlásenia .....

Účastníci výročnej členskej schôdze Svetového združenia bývalých československých politických väzňov schválili tento návrh na vytvorenie spoločnej platformy „Politickí väzni komunizmu“.

V mene nespočetných obetí komunizmu a stalinizmu, popravených, umučených, väznených a násilne odvečených do pracovných táborov sa obraciam na všetky občianske združenia presadzujúce záujmy týchto obetí k vytvoreniu spoločnej a jednotne vystupujúcej platformy - „Politickí väzni komunizmu“

S ohľadom na tieto obeť ako aj našich bratov a sestry, ktorí nás na veky opustili, nesmieme dopustiť stratu historickej pamäte, stagnáciu či postupný zánik občianskych združení, ZPKO, KPVS, PTP, SZČPV. Čas pracuje proti nám a naše rady neustále rednú. Jedine spoločnými silami môžeme dosiahnuť primerané spoločenské postavenie obetí komunizmu a ich zrovnoprávnenie s obeťami fašizmu vo všetkých oblastiach, vrátane zdravotnej a sociálnej.

Svetové združenie bývalých československých politických väzňov, preto vyzýva partnerské organizácie, Zväz protikomunistického odboja, Konfederáciu politických väzňov a organizáciu príslušníkov bývalých PTP k spoločnému postupu pri vytvorení jednotného frontu zloženého z týchto občianskych združení.

Je našou morálnou povinnosťou, spoločnou koalíciou dosiahnuť jednotu pri praktickom uplatňovaní Všeobecnej deklarácie ľudských práv OSN a Európskej sociálnej charty, zdieľajúc spoločné presvedčenie, že z pamäte národa nemožno vymazať kruté prenasledovanie státisícov slovenských, resp. bývalých československých občanov z ideologických dôvodov v období komunizmu, presadzujúc spoločné úsilie o dosiahnutie primeraného spoločenského postavenia týchto občanov ako je to samozrejme v zakladajúcich štátoch Európskej únie a vediac, že len dôsledná morálne zodpovedná a efektívna spolupráca zabezpečí zmysluplný výkon týchto práv a udržanie demokracie.

V Poprade dňa 18. októbra 2008

Na vedomie: ZPKO, KPVS a PTP

219
ZÁKON
zo 16. marca 2006
o protikomunistickom odboji

§ 6
Politický väzeň

(1) Účastníkom protikomunistického odboja je občan, ktorý bol politickým väzňom alebo bol z politických dôvodov internovaný, alebo bol v období rokov 1948 až 1953 zaradený do vojenských táborov nútených prác,⁴⁾ alebo bol v rokoch 1944 až 1946 civilnou osobou protiprávne násilne odvlečenou do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík a do táborov, ktoré mal bývalý Zväz sovietskych socialistických republík zriadené v iných štátoch.⁵⁾

V zmysle tohto zákona je štatút násilne odvlečeného rovnocenný so štatútom politického väzňa, preto sa na násilne odvlečených mali vzťahovať všetky doposiaľ prijaté zákony na zmiernenie krívd spôsobených komunistických režimom. Žiaľ prax je taká, že násilne odvlečení nedostali jednorazový finančný príspevok v zmysle zákona č. 462/2002 Z. z. z 9. júla 2002 o poskytnutí jednorazového finančného príspevku politickým väzňom. Príplatok k dôchodku im bol priznaný až po tretej novele zákona č. 274/2007 Z. z. po viacerých žiadostiach a medializácii o diskriminácii násilne odvlečených zo strany našej organizácie. V súčasnosti žiaľ Sociálna poisťovňa nechce priznať nárok na príplatok k dôchodku sirotám po usmrtených v stalinských lágroch. O situácii a jej riešení podrobne informujeme.

List odoslaný Generálnemu riaditeľovi Sociálnej poisťovne ●●●●●●

Vážený pán
Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne
Ing. Dušan Muňko
Ul. 29. augusta č. 8-10,
813 63 Bratislava 1
Naša zn. SZ-45/09

Poprad 30.6.09

Vážený pán Generálny riaditeľ, obraciame sa na Vás v mene sirôt po obetiach stalinských koncentračných, ktorým Sociálna poisťovňa nepriznáva nárok na príplatok k dôchodku v zmysle novely zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku pre politických väzňov. V poradí už tretie zdôvodnenie zamietnutia, v ktorom sa uvádza, že násilné odvlečenie nie je výkonom trestu alebo väzby, považujeme za krajne nevhodné a traumatizujúce voči týmto obetiam, ktoré sú nútené domáhať sa svojich nárokov súdnou cestou. Toto zdôvodnenie je zároveň v rozpore so zákonom č. 219/2006 Z. z. o protikomunistickom odboji, ktorým je štatút násilne odvlečeného jednoznačne definovaný a rovnocenný so štatútom politického väzňa.

§ 6 - politický väzeň (1) *účastníkom protikomunistického odboja je občan, ktorý bol politickým väzňom alebo bol z politických dôvodov internovaný, alebo bol v období rokov 1948 - 1953 zaradený do vojenských táborov nútených prác, alebo bol v rokoch 1944 - 1946 civilnou osobou protiprávne násilne odvlečenou do bývalého ZSSR a do táborov, ktoré mal bývať. ZSSR zriadené v iných štátoch...*

V zmysle uvedeného zákona násilné odvlečenie

bolo výkonom väzby alebo trestu. Tvrdenie sociálnej poisťovne preto nemôže obstať. Je všeobecne známe, že pracovné tábory v bývalom ZSSR boli pod správou Ministerstva vnútra a trestanci, ktorí v nich boli umiestňovaní boli zločincami súdenými v bývalom ZSSR za kriminálne trestné činy. Naši občania, násilne odvlečení NKVD sa nachádzali medzi týmito kriminálnikmi a zločincami a preto tvrdenie, že násilné odvlečenie nebolo výkonom väzby alebo trestu. je po právnej stránke to isté ako popieranie, že plynové komory v nacistických koncentračných táboroch neexistovali a umiestnenie v koncentračnom tábore nebolo výkon trestu alebo väzby.

V archívoch bývalej Slovenskej asociácie násilne odvlečených (SANO) ako aj v súčasnom Svetovom združení bývalých čl. politických väzňov neexistuje prípad, aby násilne odvlečený mal rozsudok. Budťo rozsudok nebol doručený alebo mu ho počas väznenia v koncentračnom tábore zničili. Existujú a zachovali sa len rehabilitačné rozsudky o ktoré niektorí násilne odvlečení občania požiadali po zmene politického systému Najvyšší súd Ruskej federácie, ako potvrdzujeme na našej internetovej stránke <http://www.szcpv.org/sno06/svedectva/tekeli.html> spravkou Jozefa Tekeliho, ktorý väznenie prežil. Rovnako právne irelevantné by bolo žiadať predloženie rozsudkov od obetí holokaustu, ktoré boli odškodňované MS SR, alebo usmrtených počas výkonu väzby. Viaceré svedectvá potvrdzujúce, že násilné odvlečenie bolo výkonom trestu, sú uverejnené na internetovej stránke Svetového združenia bývalých

List predsedovi Konfederácie politických väzňov .....

tu kto akciu pripravil. Nejde nám o svetskú slávu - zvykli sme si, že sa niekomu často nehodíme do scenára, ale podstatný je cieľ. Hovorí sa však aj niečo o elementárnych zásadách slušnosti a etiky a aspoň troška objektivity. Tým myslíme aj tú novinársku, hoci sme často novinári z donútenia. Dočítali sme sa, že obnovená KPVS je najstaršou organizáciou politických väzňov, ktorá vznikla v roku 1990, hoci sme boli na zakladacom sneme oveľa neskôr v Spišskej Novej Vsi ešte v čase keď žil Ferko Javorský. Skromne si dovoľujem dodať, že SZČPV založili politickí väzni vo Švajčiarsku a Kanade oveľa skôr. Troška nás mrzí, že KPVS je až príliš presvedčená o svojej dominancii, podobne ako istý vyvolený národ. Mrzí nás to obzvlášť aj preto lebo na našu výzvu na vytvorenie spoločnej platformy - Politickí väzni komunizmu,

sme dostali jalovú odpoveď v duchu vyššie uvedenej nadradenosti a nenahraditeľnosti. O viacerých našich pre nás často neprijemných aktivitách - podaniach na Ústavný súd, či Európsky súd pre ľudské práva sa môžete dočítať na našej webovej stránke v rubrike Právo a zákony <http://www.szcpv.org/04/pravo.html> Ak má KPVS skutočne a úprimnú snahu aspoň trocha pomôcť, keď už nie mŕtvym, tak aspoň pozostalým z radov obetí stalinistických lágrov, máme za to, že namiesto seminárov v duchu „politických školení mužstva“ (PŠM) by sa KPVS mohla angažovať aj na poli kde sa dá v dnešnej mizérii pre tieto obeť vymôcť aj niečo reálne a pre nich skutočne osožné.

S úctou

František Bednár, tajomník SZČPV

Svetové združenie v krátkom čase vydá knihu Mikuláša Zseitlika „Sibírske utrpenie ku ktorej uverejňujeme predhovor a ukážku. Kniha sa bude dať objednať priamo u našej organizácie alebo u predsedníčky SNO Kláry Fuhrmanovej.

Predhovor .....

Od ukončenia II. Svetovej vojny uplynulo už vyše 60 rokov. Pojem oslobodenie sa stal na dlhé roky synonymom propagandy Komunistickej strany Československa. Vo februári 1948 si uzurpovala moc a tým aj právo víťaza, ktorý diktuje a falšuje históriu. Štyri desaťročia je čas dozretia jednej generácie, odstrániť nánosy vymývania mozgov a stokrát opakovaných lží, ktoré sa stali pravdou, je syzifovská drina.

Toto však nie je zmyslom knihy Mikuláša Zseitlika. Jeho Sibírske utrpenie je svedectvom obyčajného človeka, ktorého osud bol kruto poznačený príchodom Červenej armády na územie bývalého Československa. Sprofanovanie pojmu oslobodenie, rozdelenie sfér vplyvu na západnú a východnú zónu či výmena hnedej - nacistickej totality za totalitu červenú-bolševickú, posúdi skôr či neskôr samotná história.

Pri pietnych spomienkach venovaných obetiam II. svetovej vojny stále zabúdame na veľké utrpenie obyčajných ľudí, ktorí vojnu nezapríčinili. Nechceli nič, len žiť svoj prostý, obyčajný život a starať sa o svoje milované rodiny. Boli im cudzie intrigy a kupčenie mocností, či už išlo o spojenecký pakt medzi Hitlerom a Stalinom, ktorí podpísali Molotov s Ribentropom, alebo Mnichovský diktát, kedy európske mocnosti zradili a obetovali Českosloven-

ske v naivnej viere, že zachránia mier. Vierolomnosť týchto zmlúv bola zakrátko odhalená pri zákernom prepadaní Poľska, na ktoré zaútočili z jednej strany nacistický Wehrmacht a z druhej stalinová Červená armáda, ktorá onedlho napadla aj malé Fínsko. Z nepriateľov sa najskôr stali spojenci a zo spojencov opäť nepriatelia. Od tých čias sa udiali rôzne zmeny, no jedno sa nezmenilo. Obete vojnových šialenstiev, museli vždy priniesť len obyčajní ľudia.

Čím viac sa časovo vzdalujeme od týchto historických udalostí, tým viac azda aj zabúdame, že medzi vojnové obeť nepatria len padlí na frontoch, ľudia deportovaní do nemeckých koncentračných táborov, ale aj tisíce našich nezákonne odvedených občanov do stalinských koncentračných táborov. Udialo sa to pred koncom vojny, ale aj tesne po nej. Od 6. októbra 1944, keď Červená armáda vstúpila na naše územie, NKVD a vojenská kontrarozviedka SMERŠ, deportovali tisíce obyvateľov do viac ako 70 koncentračných táborov - Gulagov, GUPVI, (hlavne upravenie po delam vojenoplenných i intermirovanných) po celom ZSSR. Severný a stredný Ural, Karaganda, Džezkazgan, polárna oblasť - Norilsk, Magadan, Primorie, Donbas, Kaukaz, západná Sibír a mnohé ďalšie. Deportovaní boli vo veku od 17 do 60 rokov, brali ich bez ohľadu na rasu, pohla-

Predhovor .....

diny s malými deťmi násilne odvedených ostali bez svojho živeľa a bez akejkoľvek pomoci štátu, odchádzajúci príslušníci ŠtB dostali päť mesačné odstupné a dodnes poberajú tučné výsluhové dôchodky. Na násilne odvedených a ich pozostalých aj poprevratový režim úplne zabudol. Sú rovnako nežiaducimi ako predtým. Politickí väzni súdení súdmi bývalého Československa sa dočkali jednorazového finančného príspevku a príplatku k dôchodku. Občania násilne odvedení, ktorí sú v zmysle ustanovenia § 6 zákona č. 219/2006 Z. z. o protikomunistickom odboji definovaní ako „politický väzeň“, jednorazový finančný príspevok nedostali a až po viacerých intervenciách a žiadostiach Svetového združenia bývalých československých politických väzňov bola napokon prijatá novela zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom. Podľa tejto novely nárok na príplatok mali mať aj siroty po občani popravenom, alebo usmrtenom počas výkonu trestu. Ponovembrová realita však ukázala, že sociálna poisťovňa vlády, ktorá sa po voľbách v roku 2006 označila ako „sociálna“ nepovažuje smrť

v pracovnom tábore bývalého ZSSR za usmrtenie a rovnako nepriznáva nárok na príplatok sirotám po násilne odvedených, pretože násilne odvedenie do bývalého ZSSR nie je podľa jej názoru väzbou alebo výkonom trestu. Zdôvodnenie rozhodnutia sociálnej poisťovne je súčasťou prílohy tejto knihy a je žalostným potvrdením mystifikácie o tzv. nežnej revolúcii a ďalšieho politického smerovania Slovenska. Neprajníkom by azda osožilo si takýto gulag aspoň krátkodobo vyskúšať. Možno by potom svoje postoje zmenili.

Je poľutovaniahodné, že pre vyše 13 000 partizánov, pomocníkov partizánov a vdovách po nich vláda schválila návrh zákon o príplatku k dôchodku, pričom niekoľko desiatok sirôt po občanoch, ktorí zahynuli v stalinských gulagoch je aj naďalej diskriminovaných a musia sa dovolávať svojich nárokov na súdoch. Všetci títo si 20 rokov po prevrate kladú už len dve otázky. Boli sme v roku 1945 naozaj oslobodení? Bola 17. novembra 1989 skutočne nejaká revolúcia?!

Svetové združenie bývalých československých politických väzňov

Informácia pre členov Sekcie FCL .....

Od poslednej odpovede z Kancelárie Prezidenta N. Sarkozyho sa vo veci nekoná preto sme požiadali o intervenciu prezidenta Slovenskej republiky Ivana Gašparoviča a predsedu vlády Slovenskej republiky Roberta Fica

Naša zn. SZ-28/09

Poprad 19.4.09

Vec: Nevyplatené žoldy po padlých, nezvestných a väznených príslušníkoch Francúzskej cudzineckej légie z obdobia vojny v Indočíne v rokoch 1946 - 1954

Vážený pán prezident,
dovoľte, aby sme Vám na úvod zablahoželali k opätovnému zvoleniu do funkcie a úprimne zažehali veľa zdravia a úspechov v ďalšej práci v prospech občanov Slovenskej republiky.

Obraciame sa na Vás s prosbou a žiadosťou našich členov - príbuzných po padlých, nezvestných a väznených bývalých príslušníkov Francúzskej cudzineckej légie (FCL). Ako podrobne vysvetľujeme v dokumentoch v prílohe, z dôvodu „studenej vojny“ a existencie „železnej opony“ neboli doposiaľ vypla-

tené žoldy po príslušníkoch FCL. Ktorý medzičasom padli, zomreli v zajatí alebo zomreli na následky zajateckých táborov. O týchto oprávnených nárokoch sme informovali aj pána Prezidenta Sarkozyho, ktorého odpoveď z 4. apríla 2008 pripájame v prílohe. Napriek jeho príslubu o postúpení našej žiadosti kompetentným úradom Francúzskej republiky sme k dnešnému dňu neobdržali žiadne stanovisko. V tomto prípade sa nejedná o odškodnenie ale o oprávnené nároky nevyplatených žoldov na ktoré majú nárok zo zákona pozostalí.

V súvislosti s nadchádzajúcou návštevou francúzskeho prezidenta pána Nikolasa Sarkozyho v Slovenskej republike sme si dovolili poprosiť Vás v mene týchto občanov Slovenskej republiky o intervenciu vo veci doposiaľ nevysporiadaných pohľadávok zo strany Francúzskej republiky voči pozostalým po bývalých príslušníkoch FCL z rokov 1946 - 1954.

Príloha: Žiadosť s prílohami a odpoveď p. prezidenta N. Sarkozyho

S úctou

Elena Bačkorová, predsedníčka SZČPV